

RELATIO VICTORIÆ

ILLVSTRISSIMI DOMINI PALATINI
CAMPIDVCTORIS REGNI POLONIÆ,
Qua Ducis Sudermaniæ Copiæ ad deditionem
adactæ sunt.

E. XII. 240.

Dominus Generalis, qui tota hyeme cum exercitu inter altissimas niues & glacialia valla in Castris sub Dyrschouia mansit, cum minis feliciter ob incommoda hyemis rem agi a Præfectis suis sub Ciuitate Puckenû mari adiacente intellexisset, quæ eo validiori hostis Suxæci præsidio tenebatur, quod is locus maritimus sit, & magnam hosti comoditatem exponendi ex classe militum & Gedanum infestandi præberet, vnaque ad eum perlatum esset hostilem exercitum in Saxonia, Mekilburgo, Pomerania & alijs maritimis locis collectum ad soluendum obsidione Puckum per Pomeraniam vel nouam Marchiam magnis itineribus peruadere velle, die 28. Martij relicta ad Dyrschouiam parte copiarum, cum exercitu versus Puckum mouit, & ad motis die 2. Aprilis machinis cuniculis actis, manibusque Ciuitatis prostratis hostem ad deditionem propositis arbitrato suo Conditionibus adegit. Capto Pucko vbi ab
A
explora-

V.

A. 13.

exploratoribus cognouit hostē superato fluuio Stolpa ad
 Oppidum Stupsko in confinijs Pomeraniæ sito, confedisse
 relicto in ciuitate Pucensi peditatu tormentis omnibusque
 impedimentis cum equestribus copijs & dragonibus quò
 celerius hostem aggrediretur, & insperato inuaderet, in
 Pomeraniam die 6. April. contendit, compellato per lite-
 ras Duce Pomeraniæ se hostem Sacræ R. M. & Reipub.
 in ditionibus ipsius persecuturum, quandoquidem ille
 nollet vel non posset eum ditionibus suis arcere. At ho-
 stis vbi Puckum captum & Dominum Generalem cum
 expeditis copijs quamuis numero inferioribus aduentare
 cognouit, abiectis curribus, sarcinis, & alijs impedi-
 mentis, & magna equorum copia in vicinum peditatū ex-
 adiacentibus villis ad celeriolem fugam conquisita traie-
 cto fluuio Stolpa retrocessit, & bidui itinere Amerstet-
 num peruenit, eo consilio vt Stuchouiam Arcem,
 vel Choyniciam vi vel terrore occuparet. Verū
 Dominus Generalis vbi hostem tanta celeritate Amersti-
 num peruenisse & occupasse intellexit, metuendo non
 præsidio etiam Magnificus Palatinus Culmensis firmaue-
 rat, quam Choynicia cui minus fidendum multis de
 causis censebat, versus eam ciuitatem arrepto per Bitor-
 uiam itinere cum exercitu magna celeritate contendit.
 Sed cum hostem Amerstino minimè mouisse, sed Oppi-
 dum id subitaneo opere muniuisse comperit eo 12 April.
 copias inopinato admonit, cæsis & oppressis qui in ad-
 iacentibus villis confederant, & qui medio ante Oppi-
 dum milliari instatione excubabant, ex quibus vnus dun-
 taxat euasit, qui nisi de aduentu Domini Generalis suos
 in Op^o

in Oppido admonuisset, eodem impetu vniuersæ hosti-
les copię oppressæ fuissent, nam Duces hostium missis
ex oppido aliquod equitum turmis qui nostros moraren-
tur impigrè defendendi oppidi & nostros facta eruptione
inuadendi curam agunt. Ast nostri his turmis partim cæ-
sis, partim fugatis ita fugientium tergo institerunt, vt si
peditatus & tormenta tūc adfuissent eodem die hostiū co-
piæ deletæ fuissent, per Dragones tamen & equites quo-
rum magna pars peditum munia alacriter obibat, res eo die
ita gesta vt magno hostis afficeretur in ipsis munitioni-
bus detrimento. Nox prælium diremit, quam & po-
steram diem obses omnibus viis ne hostis fuga euade-
ret in equis exercitus noster egit, pedestres copias & tor-
menta expectando, quæ vbi die 15. April. ante ipsum ve-
sperum adfuerunt, noctu munitionibus operibusque cir-
cum circa actis & tormentis dispositis, ijsque summo ma-
ne explosis in oppidum consternati hostes & magna cla-
de tormentorum globis per Oppidum vti nullis moenibus
cinctum peruolantibus affecti, supplices Quartir a Domi-
no Generali petierunt. Quem vix tandem exercitu no-
stro agrè id ferente & prædam sibi eripi querente, impe-
trarunt. Adducto ad id Domino Generali cum vt Chri-
stiano sanguini parceret, & tam oppidum S. R. M. quam
milites in eo inclusos seruaret, quorum opera contra Sue-
cum vti posset, tum quod ei nunciaretur hostes Maria-
burgo ad oppugnandum Graudentum profectos, ni ei
tempestiuè subuenirent, facilè opportuna Ciuitate posse
potiri: Itaque his de causis & præsertim vt virtutis & cle-
mentię exemplum relinqueret supplices hostium copias
in deditionem his conditionibus accepit:

C O N D I T I O N E S

Ab Illustrissimo Domino Stanislao in Koniecpole Koniec polski, Palatino Terrarum Sandomiriens. Campiductore Regni Poloniæ Wielunen, Baren, Kouelien, Ploskirouie en Præfecto concessæ supplicibus militibus Sudermaniæ Principis Hamerstini 16. April.

Anno 1627.

Q Vandoquidem, milites pro Principe Sudermaniæ contra S. R. M. Dominū meū Clementissim ducti, per me Exercitumque S. R. M. Hamerstini cincti & oppugnati, aduertentes se nulla iusta causa imò summa temeritate suorum officialium esse seductos, eoque periculi adactos vt nullatenus sæuas militum nostratium manus euadere possit, (quod quidem fauente Diuina ope & iusticia S. R. M. aliter fieri nequiret) supplices misericordiam petierint, & Conditiones sibi concedi per suos Rothmagistros efflagitauerint, Clementiæ quàm sæuitiæ magis indulgere consuetus, imò condolendo iniquitati temporum aut hominum, quod ab vtrinque Christianus effundatur sanguis, conditiones etiam contra vota militum supplicibus concedendas duxi.

I.

Officiales nonullos videlicet, Obersten Streiff, Obersten Taiffel, Oberstenleuthnanth Kiedritz, qui vos eò insanix & periculi deduxerunt, deserant & captiuos reddant, cum omnibus eorum bonis, tam proprijs quàm spolijs, quorum salus clementiæ S. R. M. relinquatur.

II. Omne

I I.

Omnia insignia & apparatus bellicos videlicet tormenta, sclopeto, pulueres, & globos vexilia, tympana, tubas & quaecunque alia reperientur, reddant Commissariis ad hoc deputatis, imo trophæa omnia ad pedes ab ipsismet pronicienda.

I II.

Spolia omnia, captiuos iidem, si aliqui inuenirentur, nec non bona Nobilium & subditorum S. R. M. oblata, videlicet, equos, pecora, & quaecunque inueniantur alia iisdem Commissariis reddant, atque restituant exunc.

I III.

Vt ipsi milites equestres quidem qui sponte voluerint, pedites verò & dragones absolute omnes iuramento se adstringant seruitiis Serenissimi Regis nostri, quibus Officiales & Rothmagistri, noui designabuntur, stipendia quoque prout cæteris omnibus promittuntur.

V.

Qui Exercitui S. R. M. annumerari renuerint, & in suas Regiones reuerti velint iuramentum præstare debent, quod per vnum Annum & sex septimanas contra S. R. M. & Regnum Poloniae arma non sint sumpturi, & absque omni mora relictis propriis curribus discedant per viam sibi designatam, in qua transeunda, nullas iniurias tam
in Regno

in Regno quàm in finitimis Ditionibus inferre debent virtuti libere sibi concesso contenti,

In cuius rei memoriam ac fidem, Illustriss. Generalis eas Conditiones manu propria subscripsit, sigillumque suum apprimi mandavit. Dabantur in Castris ad Hamerstinum die & anno vt supra,

Fuerunt autem Turmæ seu Corneti equitum, quatuordecem, Peditum Cohortes tredecem, quorum, ea sunt nomina.

Oberster Streiff, cuius Cornet Album.

Oberster Taiffel, cuius Regimen Marieburgi, qui ambo cum Viginti septem vexillis infra annotatis, & aliis insignibus militaribus Varsaviam ad S. R. M. sunt missi & captiui adducti relictis duntaxat in castris tormentis, pulueribus quorum copia apud hostem reperta.

Supremus locumtenens Kiedric qui fugitiuus in Pomerania apprehensus.

Supremus locumtenens Kolemback cuius Cornet croceicoloris symbolum Leo feriens Poionum gladio cum inscriptione, Deus Suecorum & Pomeranorum Amicus, Polonorum inimicus.

Rothmagister Ludouicus Kinge, ceruleum Cornet in quo flauus Grus, cum inscriptione, Vigilemus.

Capitaneus Bekert ceruleum Cornet cum symbolum coloris cælestis.

Cohortis Præfectus Picht Ceruleum Cornet in quo aureus Equus.

Ioannes

Ioannes à Breck weldt ceruleum Cornet in quo aureus Leo.

Von Arnim rubrum Cornet.

Ioannes Bachard à Stymbert Ceruleum Cornet, in quo argenteus Leo.

Maior Kluczynk qui non adfuit album Cornet, in quo Eques aureus.

Iacobus Borckstorff Ceruleum Cornet.

Ioannes Gros Ceruleum Cornet in quo Equus textus.

Ioannes Christophorus à Borckstorff Ceruleum Cornet in quo aurea Crux.

P E D I T E S.

Supremus Locumtenens, Ioannes Fridericus Spar.

Maior Bulff.

Capitaneus Ewerdt ab Arnem.

Capitaneus Leopoldus Herre.

Capitaneus Gotfridus ab Arnem.

Capitaneus Valtman Dhauxa.

Capitaneus Christophorus Siedlinck.

Capitaneus Liberbaro a Grandentz.

Capitaneus Menck.

Supremi Locumtenentis Kiedryc cohors.

Capitaneus Comes ab Eberstain.

Capitaneus Henricus Hiemcke.

Ambrosius Laurentius.

Quorum:

Quorum etiam omnium vexilla ad pedes Illustrissimi Domini Generalis, ab ipsis met ductoribus proiecta, & perditis seruitiis S. R. M. iuramento adstricti,

Ex Equestribus copiis & si eis liberum erat, abire ducenti dumtaxat & quinquaginta Equites abierunt, cæteri in seruitiis S. R. M. iuramento præstito remanserunt.

Constat Ducem Sudermaniæ in has copias, quæ in regno ferè anno magnis stipendiis conducebantur, pluraquam duos miliones expendisse.

V A R S A V I Æ,

In Officina Ioannis Roffowski, S. R. M. Typographi,
die vltima April. Anno Domini, 1627.